

Veileder for skoleskyss i videregående

SKOLESKYSS I AKERSHUS

RUTER AS – KOLLEKTIVTRAFIKK I OSLO OG AKERSHUS

Dokumentet ble oppdatert: 29.07.2024

Linn Ekdal - Gomes

Ruter#

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	2
ORGANISERING OG SAMORDNING AV SKOLESKYSS	3
1. PERSONVERN	4
2. ÅRSHJULET	5
3. SØKNAD, VEDTAK OG KLAGE.....	6
4. BESTEMMELSER FOR RETT TIL SKOLESKYSS.....	9
5. DISPENSASJON FRA RETTEN TIL GRATIS SKOLESKYSS.....	10
6. SKOLESKYSS GRUNNET AVSTAND	10
7. ELEVER MED FLERE HJEM	11
8. SKOLESKYSS VED MIDLERTIDIG BOSTED	12
9. MEDISINSK BEHOV FOR SKOLESKYSS	13
10. REISEFØLGE OG TILSYN.....	15
11. FORSVARLIG SKYSS OG HJELP MED Å SKAFFE BOSTAD.....	16
12. LÆRLINGER OG LÆRERKANDIDATER.....	16
13. FAGSKOLER	16
14. VOKSNE MED RETT TIL VIDEREGÅENDE OPPLÆRING.....	17
15. GYLDIGHET SKOLEBILLETTER.....	17
16. MIDLERTIDIG REISEBEVIS	17
17. KJØREGODTGJØRELSE – SKYSS MED EGEN BIL (EGENTRANSPORT)	18
18. REGISTRERING AV SØKNADER OM SKOLEKYSS.....	19
19. REGISTRERING I BUSSPORTALEN.....	19
20. REGISTRERING I SKOLEWEB (SPESIALSKYSS).....	20
21. KONTAKTINFORMASJON.....	21

INNLEDNING

Opplæringsloven § 5-1, Prop. 57L (2022-2023)

De som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til videregående opplæring etter kapittel 5 i opplæringsloven. Det gjelder også de som har fullført oppæring i et annet land, men ikke får godkjent opplæringen som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Norge.

Retten gjelder bare for de som trolig skal være i Norge i mer enn 3 måneder sammenhengende.

Fylkeskommunen er ansvarlig for å administrere og organisere skoleskyssen for de elever som er folkeregistrert i fylket. Akershus fylkeskommune har delegert dette ansvaret til Ruter AS.

Følgende bestemmelser er relevante for elevers rett til skoleskyss:

- Opplæringsloven med forskrift
- Tolkingsuttalelser fra Utdanningsdirektoratet (foreligger ikke p.t.)
- Akershus fylkeskommunale retningslinjer (oppdaterte foreligger ikke p.t.)
- Avgjørelser fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
- FNs barnekonvensjon
- Grunnloven
- Barnelova

- Listen er ikke uttømmende

Skoleskyssen organiseres i henhold til vedtatt skolerute. Skyssen skal være organisert på en rasjonell måte, både i forhold til samkjøring av elever og i forhold til at den skal være samfunnsøkonomisk forsvarlig. Skyssen skal samtidig være forsvarlig for eleven.

Rutegående transport vil alltid være førstevalget for all skoleskyss. I tilfeller der eksisterende kollektivtilbud ikke gir eleven en forsvarlig skyss, og derav ikke oppfyller retten til skyss, vil det kunne organiseres skyss med minibuss eller drosje. Slik skyss vil heretter omtales som spesialskyss. Spesialskyss tilbys på hele eller deler av strekningen tilpasset elevens dokumenterte behov. Det er den som er ansvarlig for skyssen, dvs. Ruter, som avgjør hvilket transportmiddel som skal benyttes, jf. Udir-2-2019.

Retten til skoleskyss kan være innfridd selv om foresatte mener at skolereisen blir for krevende eller komplisert for barnet. Det vil i slike tilfeller være opp til eleven selv å gjøre de tilpasninger han eller hun mener er nødvendige. Ved ekstraordinært kostbare skyssordninger eller der skyssen gir en uakseptabelt lang reisevei, slik at skyssen ikke kan ansees som forsvarlig, kan retten til skoleskyss bortfalle. Eleven må i slik tilfeller enten innløsjes eller foresatte må selv ta ansvaret for skoleskyssen.

ORGANISERING OG SAMORDNING AV SKOLESKYSS

Opplæringsloven § 28- 7

Fylkeskommunen skal oppfylle retten til skyss for elever i den videregående skole, og den videregående opplæring for voksne.

Ferier, fridager, planleggingsdager og skoletider (start- og sluttidspunkt) skal samordnes i henhold til Akershus fylkeskommunes sitt oppsett for ferie, fridager og skoletid. Videre framgår det at skyssbehov, for dager eller tider som ikke er kjøredager eller kjøretider etter oppsettet, må avklares og godkjennes på forhånd av fylkeskommunen (Ruter).

Akershus fylkeskommune har vedtatt en skolerute gjeldende for hele Akershus. Skoler som velger å ha skoledager utover denne skoleruta, blir fakturert særskilt for skyss på disse dagene.

Kravet til samordning av skyssen tilsier også at Ruter AS bør være uttalepart i saker som gjelder endret skolestruktur (nedleggelse av skoler, endring av inntaksområder, og lignende).

Innrapportering av skolenes start – og sluttider.

Den enkelte skole skal innrapporterer sine start- og sluttider i god tid før skolestart. Fristen er 1. april på stor buss, og 20. juni på spesialskyss. Dette er avgjørende for at eleven skal ha skyssretten avklart til skolestart. Ved innrapportering etter ovennevnte tidspunkter kan ikke Ruter garantere at skyssretten er avklart og i orden til skolestart.

1. PERSONVERN

I forbindelse med saksbehandlingen behandler personopplysninger som navn, adresse, skole o.l. Formålet med å behandle personopplysninger i skoleskyssen er å sørge for at elever tildeles skoleskyss på rett grunnlag. Rettsgrunnlaget for å behandle personopplysningene er å ivareta viktige samfunnsinteresser. Denne retten er fastsatt i lov jf. GDPR art. 1e. I enkelte saker må Ruter også behandle særlige kategorier av personopplysninger (tidligere kalt sensitive personopplysninger). Rettsgrunnlaget er her, i tillegg til de som er nevnt ovenfor, GDPR tillegg 9, nr. 2g. For å oppnå sikker identifisering av elevene vil det ofte være påkrevet å registrere personnummer i tillegg til fødselsdato jf. personopplysingsloven § 12.

Skoleskyss i Ruter er også underlagt enkelte bestemmelser i særlovgiving som forvaltningsloven § 13 som omhandler taushetsplikt.

Retten til innsyn i egen sak

Eleven eller foresatte kan be om innsyn i sin sak. Innsynsrett kan gis etter GDPR art. 15 og såkalt partsinnsyn etter forvaltningsloven § 18. Det er forvaltningslovens bestemmelser som gir rett til innsyn i sakens dokumenter. Dokumentinnsynet er regulert i forvaltningsloven § 18.

2. ÅRSHJULET

Viktige frister for skoleskys gjennom skoleåret, med ansvarsforhold:

AKTIVITET	FRIST	ANSVARLIG
	1. APRIL	
Innrapportering av skoletider (til planleggere for stor buss/skolebuss)		Skolene
	1. MAI	
Endring av tider i forbindelse med skoleslutt i juni		Skolene
	20. JUNI	
Registrering av søknader for neste skoleår, for å garantere behandling før skolestart		Skolene
	UKE 27/28	
Utsending av rutetider for skolebusser fra skolestart		Ruter
	CA. 10 DAGER FØR SKOLESTART	
Skolebusser søkbare på www.ruter.no		Ruter
	10. AUGUST	
Utsending av skolebilletter til skolene		Ruter
	UKE 41	
Revisjon av rutetider for skolebusser		Ruter
	1. NOVEMBER	
Endring av tider i forbindelse med skoleslutt før jul		Skolene

3. SØKNAD, VEDTAK OG KLAGE

SØKNAD

Søknader registreres inn av skolene i Ruters søknadsportaler for skoleskyss. På videregående legges mange søknader inn automatisk via inntakslister. Se mer om dette i pkt. 19. Skal skolen søke om busskort registreres det i Bussportalen. Ved søknad om spesialskyss registreres søknaden i Skoleweb. Om skolen er i tvil om hvilken type skyss eleven bør ha, registreres søknaden i Skoleweb.

Skolene må ha eget brukernavn og passord. Dette bestilles via kontaktskjema på www.skoleskyss.no.

VEDTAK

Forvaltningsloven §§ 2b, 23-25 og 27. Offentlighetsloven § 13

Alle Ruters vedtak om skoleskyss er enkeltvedtak etter forvaltningslovens bestemmelser. Et enkeltvedtak er et vedtak som gjelder rettigheter og plikter til en eller flere bestemte personer. Krav til utformingen av enkeltvedtak er regulert i forvaltningsloven.

Når et forvaltningsorgan skal fatte vedtak skal problemstillingen drøftes, og de faktiske forholdene som vedtaket bygger på skal gjengis. Vedtaket må begrunnes og det skal henvises til de regler og bestemmelser som det bygger på. Begrunnelsen trenger ikke å inneholde opplysninger som kan unntas fra partsinnsyn etter offentlighetsloven. Enkeltvedtak skal være skriftlige.

Skoleskyss innvilges dersom avstanden mellom bosted og skole oppfyller lovens krav, eller dersom det er dokumentert at eleven har medisinske behov som nødvendiggjør at eleven får skoleskyss.

Hvor lenge er vedtaket gyldig?

Det fremgår av alle Ruters vedtak hvor lenge det enkelte er gyldig. De fleste av Ruters vedtak er gyldig så lenge forutsetningene vedtaket bygger på knyttet til bosted, skoletilhørighet, avtale om delt bosted, dagens kollektivtilbud, endringer i lover og regler o.l. er uforandret. I f.eks. et avstandsvedtak er bosted og skoletilhørighet avgjørende forutsetninger for vedtaket. Dersom eleven bytter bostedsadresse (uavhengig av hvor kort eller langt eleven flytter) eller skole, vil vedtaket ikke lengre være gyldig og det må sendes inn ny søknad om skoleskyss for eleven.

KLAGE

Forvaltningsloven §§ 28-32 og 35

Det kan klages på alle enkeltvedtak, uavhengig av om søker har fått avslag eller fått innvilget søknad om skoleskyss.

Klagefrist

Klagefristen er tre uker fra vedtaket har kommet frem til mottaker. Om elev eller foresatte ikke har mottatt vedtaket begynner klagefristen likevel å løpe. Klagefristen begynner i disse tilfellene å løpe fra det tidspunkt eleven eller foresatte burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

Vedtak som blir sendt til elektronisk postkasse vil ansees som mottatt når det er mottatt i den elektroniske postkassen, uavhengig om vedtaket er åpnet eller ikke. Klagefristen starter å løpe fra tidspunktet brevet ankommer postkassen. Det påligger mottaker å følge med på elektronisk post.

For elever og foresatte som mottar sitt vedtak så sent at det vil være vanskelig å overholde klagefristen, anbefales det å ta kontakt med Ruter så raskt som mulig slik at det kan foretas en vurdering av muligheten til å forlenge klagefristen.

Hva skjer hvis klagen ikke er sendt innen fristen?

Hovedregelen er at klager som ikke er fremmet innen fristen, ikke skal tas under behandling. En klage kan likevel tas til behandling, selv om klagefristen er oversittet, dersom:

- a) parten i saken ikke kan lastes for at klagefristen ikke ble fulgt.
- b) dersom det foreligger særlige grunner

Ordlyden tilsier at grunnene ikke skal være så generelle at de kan påberopes i mange saker. Særlige grunner kan f.eks. være sykehusopphold.

En klage skal ikke tas under behandling dersom det har gått mer enn et år siden vedtak i saken ble truffet. Slike klager vil avvises.

Forlengelse av klagefrist

Forvaltningen kan i særlige tilfeller forlenge klagefristen. Forlengelse må skje før den ordinære klagefristen er utløpt. Særlige tilfeller kan være et behov for å foreta spesielle undersøkelser e.l. Det er viktig i en slik vurdering at man også tar hensyn til parten som vedtaket tilgodeser og hans behov for å innrette seg etter vedtaket.

Hvem kan klage på vedtaket?

Den vedtaket gjelder (eleven) kan klage på vedtaket. Dersom andre enn de som innehar klagerett, som f.eks. foresatte eller skolen, skal klage på elevens vegne må det foreligge en fullmakt. Når klager gir fullmakt til en annen, vil all kommunikasjon videre i klagebehandlingen gå mellom Ruter og den som innehar fullmakten. Fullmakshaver må informere klager om kommunikasjonen underveis i saken.

Ved bruk av advokat er det ikke behov for innhenting av fullmakt ettersom advokatens krav på vegne av en klient, normalt vil ligge innenfor advokatens generelle fullmakt etter forvaltningsloven § 12.

Klager som sendes inn av skoler eller andre personer uten klagerett vil sendes i retur.

Hva skal en klage inneholde?

En klage skal inneholde relevant informasjon i saken. Det må fremgå hva det klages på, samt ev. feil eller mangler i det opprinnelige vedtaket. Det kan også sendes inn dokumentasjon som kan være relevant. Det kan f.eks. være attest fra sakkyndig ved skyss på medisinsk grunnlag, bostedsavtale ved delt bosted, dokumentasjon fra veiholder om brøyting etc.

Hvor skal klagen sendes?

Klage på skoleskyss skal sendes til den instans som har fattet vedtaket, det vil si Ruter. Klage sendes via kontaktskjema som ligger på forsiden på www.skoleskyss.no. Husk å skrive navnet til den som klager, og relasjonen til den det klages på vegne av, dersom eleven ikke klager selv.

Ruter vil foreta en ny vurdering av elevens skolevei, hvor informasjonen som er sendt inn i klagen vil inngå som en del i behandlingen. Dersom Ruter opprettholder sitt vedtak, vil klagen oversendes Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus for endelig avgjørelse. Kopi av oversendelsen vil bli sendt til klager. Når Ruter har sendt klagen videre til Statsforvalteren må all tilleggsinformasjon som klager ev. vil sende i etterkant, sendes direkte til Statsforvalteren.

Omgjøring av vedtak uten klage

Forvaltningen kan omgjøre sine vedtak uten at det er påklaget. Enkeltvedtak kan omgjøres dersom det ikke er sendt melding om vedtaket, om vedtaket ikke har nådd frem til den det gjelder eller dersom vedtaket ansees som ugyldig. I skoleskyssen er det erfaringsmessig der vedtak fattes på feil grunnlag at de omgjøres uten klage. Dette kan typisk være tilfeller der feil faktum er lagt til grunn i behandlingen av søknaden og det i ettertid blir avdekket at eleven likevel ikke oppfyller lovens vilkår til gratis skoleskyss. Et omgjøringsvedtak er også et enkeltvedtak og det vil dermed være ordinær klagerett på dette.

Foreløpig svar

Forvaltningsloven § 11 a)

Hvis en henvendelse ikke kan svares ut innen en måned, skal Ruter sende ut foreløpig svar. I det foreløpige svaret skal det redegjøres for årsaken til at saken ikke kan besvares tidligere. Det skal også gis informasjon om når det kan forventes svar. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må ansees som åpenbart unødvendig. Eksempelvis kan dette være i situasjoner hvor partene er kjent med grunnen til den lange behandlingstiden. For skoleskyss er dette typisk når skolene registrere inn søknader for alle sine elever for kommende skoleår.

4. BESTEMMELSER FOR RETT TIL SKOLESKYSS

Retten til skoleskyss reguleres i opplæringsloven med tilhørende forskrifter (ny 01.08.24), Akershus folkekommunes retningslinjer (venter på nye), tolkningsuttalelser fra Utdanningsdirektoratet (nye er under utarbeidelse) og avgjørelser fra Statsforvalteren.

Forsvarlig skyss

For elever med rett til skoleskyss skal skyssen være forsvarlig (her videreføres fra Ot.prp. 46 1997-1998). I forsvarlighetsvurderingen skal det bla inngå en vurdering av hvilket skyssmiddel som skal benyttes, reise- og ventetid, samt trygghet på veien. Det skal også foretas en avveining mellom hensynet til den enkelte elev og en effektiv og rasjonell organisering av skyssen.

Vurderingen av om skoleveien er forsvarlig, er en skjønnsmessig vurdering. Skjønnnet er et lovbundet skjønn som tilsynsmyndigheten og domstolene kan prøve fullt ut.

Reise- og ventetid

En del i vurderingen av forsvarlig skyss er at skoleskyssen må organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid. Bakgrunnen til reglene om reise- og ventetid er bl. a av hensyn til barnets beste, og at det er viktig at elevene får tilstrekkelig tid og fritid i hjemmet.

Den samlede reisetiden er den totale tiden som eleven bruker fra han eller hun drar hjemmefra og til opplæringen starter, og fra opplæringen er slutt til eleven er hjemme om ettermiddagen. I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid, må gangtid, ventetid, tid med transportmidlet inngå i vurderingen. I vurderingen skal det også tas hensyn til elevens alder.

5. DISPENSASJON FRA RETTEN TIL GRATIS SKOLESKYSS

Opplæringsloven § 9-1

Statsforvalteren har gitt Akershus fylkeskommune dispensasjon fra retten til gratis skoleskyss. Elever som er bosatt i områdene Romerike, Follo, Asker og Bærum, og som går på offentlig eller privat videregående skole i Oslo kommune er omfattet av dispensasjonen. De vil ikke ha rett på gratis skoleskyss. Dispensasjonen omfatter også elever fra ovennevnte områder som går på privat videregående skole i fylkene Innlandet, Buskerud og Østfold.

6. SKOLESKYSS GRUNNET AVSTAND

Opplæringsloven § 9-1, Prop 57 L (2022-2023)

Elever på videregående har rett til gratis skoleskyss dersom de bor mer enn 6 km fra skolen.

Elevene har vanligvis ikke rett på skyss fra døren hjemme. Det må kunne kreves at eleven går en rimelig distanse frem til en oppsamlingsplass. Hva som anses rimelig må avgjøres etter en konkret vurdering der det bland annet legges vekt på trafikkforholdene, fremkommelighet på veien og elevens individuelle forutsetninger.

Skysstilbudet må dekke størstedelen av den totale distansen mellom hjem og skole.

Skyss mellom hybel eller internat og skole

Dersom eleven bor på hybel regnes dette som elevens bosted. Dette gjelder imidlertid kun dersom hybelen eller internatet ligger nærmere skolen enn folkeregistrert adresse. Skyss mellom hybel og folkeregistrert adresse gis ikke.

Hvordan skal skoleveien måles?

Avstanden mellom skolen og hjemmet skal måles fra inngangsdøren der eleven bor, til inngangsdøren på skolen. Dersom skolen har flere inngangsdører, skal man måle til den døren som ligger lengst unna, uavhengig av om eleven bruker denne eller ikke. Målingen skal gjennomføres langs alminnelig farbar vei. Hva som er en farbar vei, blir ikke begrenset av om veien er offentlig eller privat.

Ruter foretar oppmålingene i det samme elektroniske kartsystem, etter samme kriterier for alle elever. Private målinger godtas ikke.

Variierende tilstand på skoleveien i løpet av året

Dersom korteste farbare vei ikke er farbar på vinterstid, og veien eleven må gå overstiger 6 km, har eleven rett på skyss i denne perioden. Vinterskyssperioden er normalt fra 1. november til 1. april. Dersom veien ikke har blitt fremkommelig etter denne perioden kan det søkes om utvidet gyldighetsperiode.

7. ELEVER MED FLERE HJEM

Opplæringsloven § 9-1, Prop 57 L (2022-2023)

Elever som har flere hjem, har rett på skyss til og fra hvert hjem som oppfyller vilkårene om rett til skyss.

Retten gjelder for elever som bor fast og regelmessig i flere hjem. Retten gjelder både når barnet har delt bosted, og når det foreligger avtaler eller rettslige avgjørelser om fast samværsordning. Regelen gjelder også når botiden til eleven på fast og regelmessig basis er delt mellom foreldrehjem og fosterhjem/avlastningshjem eller besøkshjem. Fordeling mellom bosted og de sistnevnte hjemmene må være vedtatt eller avtalt med barnevernet eller helse- og omsorgssektoren.

Samvær og improviserte enkeltstående besøk gir ikke rett til skyss.

Søknaden vedlegges kopi av rettslig fastsatt bostedsfordelingen, alt. at foresatte selv utarbeider en samværsavtale. Begge foresatte må signere.

Dokumentasjon på delt bosted, skal inneholde følgende:

- Elevens navn og fødselsdato, folkeregistrert adresse og skoletilhørighet.
- Begge foresattes navn og bostedsadresser.
- Avtale om delt bosted der det fremgår når eleven skal bo hvor.
- Begge foresattes fysiske/digitale underskrift.
- Ruter har utarbeidet en mal for samværeserklæring som er tilgjengelig på www.skoleskyss.no ([lenke](#)).

8. SKOLESKYSS VED MIDLERTIDIG BOSTED

Opplæringsloven § 9-1, Udir-2-2019

Retten til skyss etter opplæringslovens regler gjelder i utgangspunktet for reise mellom folkeregistrert adresse og skolen. I enkelte tilfeller kan det være behov for at eleven i en periode må bo utenfor hjemmet.

Hvilke midlertidige bosteder gir rett til gratis skoleskyss?

Fosterhjem

Enkelte elever som tas hånd om av barnevernet kan i perioder ha behov for *midlertidig bosted* mens de venter på et mer permanent bosted. Eleven har i så fall krav på å få fortsette ved den skolen de har skoleplass på, fram til en permanent løsning foreligger. Så lenge det er snakk om midlertidig bosted er det barnevernet som er ansvarlig for skyssen. Når bosettingen i fosterhjemmet blir fast, vil de vanlige ansvarsreglene etter opplæringsloven gjelde. Det vil være fylkeskommunen der eleven bodde da plasseringen i fosterhjemmet ble vedtatt, som er ansvarlig for ev. skyss.

Når det søkes om skoleskyss i forbindelse med midlertidig plassering i fosterhjem eller institusjon, må det vedlegges en betalingsbekreftelse fra barnevernet.

Krisesenter

Elever kan i en periode/perioder være nødt til å bo på krisesenter alene, eller sammen med en foresatt. Når en elev bor på krisesenter vil ikke Ruter stille krav til dokumentasjon på at eleven faktisk bor der eller hvorfor eleven bor der. Opplæringslovens bestemmelser om skoleskyss vil gjelde for disse eleven på lik linje som fra folkeregistrert adresse. Dersom avstanden mellom krisesenter og skolen overstiger 6 km har eleven rett på gratis skoleskyss (se pkt. 6). De kan også ha skyssrett på medisinsk grunnlag (se pkt. 9).

Elever på krisesenter har rett til opplæring ved den skolen eleven er tatt inn på, selv om det midlertidige bostedet ligger i et annet fylke, med mindre det midlertidige bostedet ligger sånn til at det ikke er mulig å få til en akseptabel skolereise.

Hvis elever som bor på krisesenter ikke har en trygg skolevei, f.eks. grunnet fare for trusler, kidnappingsfare eller liknende, må dette dokumenteres fra politiet eller tilsvarende myndighet slik at eleven kan få innvilget tilrettelagt transport.

I saker som gjelder midlertidig bosted, skal det tas hensyn til at eleven er i en vanskelig situasjon. Både skolen og Ruter skal vise fleksibilitet og ta raske avgjørelser. Krisesenteret kan i enkelte tilfeller opptre som sakkyndig og komme med en individuell vurdering av skyssbehovet til den enkelte elev.

Andre tilfeller dere elever må bo utenfor hjemmet

Dersom en elev må bo utenfor hjemmet grunnet forhold som brann, vannskade ol. må foresatte selv søke om å få ekstrakostnadene knyttet til skoleskyssen dekket av innboforsikringen. Ved bosted utenfor hjemmet som skyldes mer «frivillige forhold» som oppussing, utleie av bolig ol. vil foresatte selv være ansvarlig for eventuell skoleskyss.

Elever som bor midlertidig andre steder, f.eks. hos familie eller venner, har ikke skyssrett. Dette gjelder selv om oppholdet skyldes sykdom eller liknende hos foresatte.

9. MEDISINSK BEHOV FOR SKOLESKYSS

Opplæringsloven § 9-1, Prop 57 L (2022-2023), Tolkningsuttalelse Udir (11.06.2010)

Elever som trenger skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom, har rett til gratis skyss til og fra skolen og skolefritidsordningen. Rett til skyss til og fra skolefritidsordningen gjelder ikke i skoleferiene.

For å ha rett på skyss etter denne hjemmelen er det ikke tilstrekkelig at eleven har nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom. Det er i tillegg et vilkår at den nedsatte funksjonsevnen, skaden eller sykdommen er årsaken til at eleven har behov for skyss. Juridisk teori legger til grunn av retten til skyss på dette grunnlag omfatter både fysisk og psykisk funksjonshemming.

Utdanningsdirektoratet har uttalt at det i praksis bør legges en lav terskel for å regne tilstander som funksjonshemming i opplæringslovens forstand, og at det er behovet for skyss som bør være avgjørende i helhetsvurderingen av elevens rett. Dette innebærer at diagnoser som Aspergers syndrom, ADHD, adferdsvansker, angst og andre tilstander, kan regnes som funksjonshemming (evt. midlertidig skade eller sykdom), dersom det er klart at helsetilstanden utløser et behov for skyss. Det legges imidlertid til grunn at overnevnte helsetilstander bare unntaksvis vil oppfylle vilkåret knyttet til behov.

Behovet for skyss må dokumenteres gjennom erklæring fra sakkyndig. Dersom eleven er i behov av skyss grunnet psykiske plager som angst ol. skal sakkyndig fortrinnsvis være psykolog eller psykiater.

Hva skal sakkyndig uttalelse dokumentere?

Behovet for skyss må dokumenteres gjennom erklæring fra sakkyndig. Sakkyndig kan være f.eks. fastlege, psykolog e.l. Hvem som skal opptre som sakkyndig vil være avhengig av bakgrunnen for skyssbehovet. Det er den sakkyndige med mest kompetanse på den medisinske tilstanden som vil være naturlig å bruke. Erklæringen skal dokumentere hvordan funksjonsevnen, skaden eller sykdommen er årsaken til at eleven har behov for skyss.

Ruter vil imidlertid ikke være bundet av anbefalingen som gis av sakkyndig. Anbefalingen vil ikke ha større vekt enn den fagkunnskapen den representerer. Fagkunnskapen i disse sakene vil også være kjennskap til opplæringslovens regler om skoleskyss. F.eks. skal en leges uttalelse om skoleveiens tilstand, manglende gangfelt på strekningen, høy trafikkmengde osv. ikke vektlegges. Uttalelsen må dokumentere hva eleven klarer og ikke klarer på skoleveien. Ruter har utarbeidet en mal for sakkyndig attest som er å finne på www.skoleskyss.no ([lenke](#)).

Skyss på medisinsk grunnlag innvilges først og fremst med kollektivtransport. Dersom sakkyndig kan dokumentere at elevens medisinske utfordringer gjør at han eller hun ikke kan benytte ordinær kollektivtransport, kan Ruter stille med spesialskyss. Det må fremgå av uttalelsen fra sakkyndig hvorfor og hvordan sykdommen eller den nedsatte funksjonsevnen bidrar til at eleven ikke kan benytte ordinært kollektivtilbud. Hvis dette ikke fremgår klart, vil eleven ved en innvilgelse få skyss med ordinær kollektivtransport.

Avlastning

Elever med opphold i avlastningshjem har samme skyssrett til avlastningshjemmet som til bosted. Retten til skoleskyss til avlastningshjem gjelder imidlertid kun avlastning organisert av kommunen, og som følger av et kommunalt vedtak. Vedtaket må vedlegges søknaden om skyss.

Skyss mellom avlastning og bosted gis ikke. Skolen må være i den ene enden av transporten.

Midlertidig medisinsk skoleskyss

Ved midlertidig behov for skyss (grunnet skade eller sykdom), skal sakkyndig spesifisere hvor lenge skyssbehovet vil være. Dette gjelder også elever som har behov for skyss hvert år av medisinske årsaker, men bare i deler av skoleåret.

Hvis søknaden mangler dokumentasjon

Hvis det sendes inn en søknad om medisinsk skyss uten sakkyndig dokumentasjon, vil søknaden avslås. Det er da ikke dokumentert at opplæringslovens vilkår for slik skyss er oppfylt. Dette gjelder også for elever som kun skal ha midlertidig medisinsk skoleskyss.

Når nødvendig dokumentasjon er fremskaffet kan ny søknad sendes inn.

Organisering av spesialskyss på medisinsk grunnlag

Skoleskyssen skal organiseres på en effektiv og rasjonell måte. Ruter er pålagt å samkjøre i den grad det går, for å kunne forvalte fellesskapets midler på en slik måte at det kommer alle som har behov for det til gode.

Samkjøring av elever, også med minibuss/drosje, vil alltid være mer effektivt og rasjonelt enn å kjøre elevene i mange ulike transportmiddel. Utgangspunktet for all skoleskyss er derfor at den er samordnet, og forutsetningen er at det legges opp til samkjøring hvor det er egnet og forsvarlig.

Loven hjemler ingen rett til solotransport, men skoleskyssen skal være forsvarlig. Solotransport vil kunne vurderes i de tilfeller det er dokumentert fra sakkyndig at samkjøring med andre elever ikke er forsvarlig. Det må fremgå av sakkyndig uttalelse hva det som gjør at eleven ikke kan kjøres sammen med andre. Et eksempel vil være elever som ut ifra sin medisinske tilstand har skjermet undervisning fra andre elever, og som på samme grunnlag har behov for skjerming under transporten. Hvis det søkes om medisinsk skyss og solotransport bør sladdet vedtak om skjermet undervisning vedlegges i søknaden.

Et annet tilfelle det kan være behov for solotransport er hvis eleven er utagerende mot andre, og det ikke er tilstrekkelig for tryggheten at eleven har med reisefølge på transporten. Dersom en elev kjøres med solotransport grunnet utagering skal det alltid være med reisefølge av hensyn til sjåføren.

Transport ved akutt sykdom i løpet av dagen for varig medisinske elever

Elever som har behov for en skyssordning der de (av medisinske årsaker) på kort varsel er i behov av å reise hjem tidligere, må fremvise erklæring fra sakkyndig på behovet. Erklæringen må dokumentere at eleven har en helsetilstand der det kan forventes at akutt situasjoner kan oppstå, og at eleven ikke er i stand til å vente på sin ordinære skyss. Slik skyss kan ikke planlegges, fordi det ikke er mulig å vite på forhånd når dette vil gjøre seg gjeldende. Start- og sluttider må med andre ord legges inn uansett, da det er disse tidene spesialskyssavdelingen planlegger ut ifra.

Når en akutt situasjon oppstår, må eleven/ skolen kontakte Ruters spesialskyssavdeling på 24 20 20 33, som vil sende første tilgjengelige transportmiddel for å hente eleven.

Dersom andre elever (også medisinske), blir akutt syke i løpet av dagen må skolen, foresatte eller eleven selv sørge for reisen.

10. REISEFØLGE OG TILSYN

Opplæringsloven § 9-2, Udir- 2-2019

Elever som får skyss til og fra skolen har rett til reisefølge dersom de har behov for det. Skolen har ansvaret for å skaffe, organisere og bekoste reisefølge.

Som hovedregel trenger ikke elevene reisefølge og tilsyn i denne aldersgruppen. Retten til reisefølge er i hovedsak reservert for elever med nedsatt funksjonsevne som må ha følge for å kunne nyttiggjøre seg av skysstilbudet de har rett til.

Ved spesialskyss bestilles skyss til ledsager direkte fra Ruters spesialskyssavdeling, via kontaktskjema på www.skoleskyss.no. I tilfelle reisen skal foregå med ordinær kollektivtransport bestilles det reisekort til ledsager i Bussportalen.

Tilsyn

Tilsynsplikten i videregående opplæring er på grunn av alderen på elevene vesentlig mindre enn tilsvarende plikt i grunnskolen. Plikten omfatter bare elever som på grunn av nedsatt funksjonsevnen ikke kan klare seg alene i ventetiden mellom skoletid og reisen.

Reisefølge/tilsyn ved uro på skyssmiddelet

I særlige tilfeller, f.eks. ved gjentatt bråk, mobbing av medpassasjerer eller sjåfør, eller ved adferd som innvirker på trafikksikkerheten/medpassasjerenes trygghet, skal kollektivselskap/transportør underrette skolen. I spesielle tilfeller må kommunen føre tilsyn eller sette inn reisefølge i skoleskyssen. Elevene mister ikke skyssretten.

11. FORSVARLIG SKYSS OG HJELP MED Å SKAFFE BOSTAD

Opplæringsloven § 9-3

Elever har bare rett til skyss etter opplæringsloven § 9-1 dersom daglig skyss er forsvarlig (les mer om forsvarlig skyss i pkt. 4). Når Ruter skal vurdere om daglig skyss er forsvarlig, skal det legges særlig vekt på alderen og funksjonsnivået til eleven, samt hvor lang og trygg veien er. Det skal bare legges til grunn kostnader eller vanskeligheter dersom disse er ekstraordinære.

Elever på videregående som ikke kan nytte daglig skyss til skolen, skal få hjelp av fylkeskommunen til å skaffe et sted å bo. Hvis det ikke er mulig å skaffe bosted på annen måte, skal fylkeskommunen sørge for at det blir bygget et elevhjem.

12. LÆRLINGER OG LÆRERKANDIDATER

Lærlinger og lærerkandidater defineres ikke som elever og har derfor ikke rett på gratis skoleskyss. Unntaket er elever som får sluttopplæring på skole, og ikke i bedrift, og som fremstiller seg til fag eller svenneprøve som elever.

13. FAGSKOLER

Studenter ved fagskoler omfattes ikke av opplæringslovens bestemmelser og har derav ikke rett på gratis skoleskyss.

14. VOKSNE MED RETT TIL VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Voksne elever som er tatt inn med voksenrett i ordinær videregående skole har skyssrett etter opplæringslovens bestemmelser.

15. GYLDIGHET SKOLEBILLETTER

Skolebilletten på videregående er gyldig fra driftsdøgnets start, frem til kl. 18.00 på skoledager. Det betyr at eleven må ha påstigning på siste skyssmiddel innen kl. 18:00. Ruter gjør oppmerksom på at det er planlagt tid som gjelder for påstigning. Hvis kollektivtransporten har planlagt tid kl. 17:58 men er fire minutter forsinket, vil eleven fortsatt kunne reise med transporten.

Skolekortet gjelder ikke i helger, ferier eller på andre fridager. Ved bruk av skolekortet utenfor gyldig sone, gyldig tidsrom eller på dager utenom skoleruta, kan medføre gebyr ved kontroll.

Kortet utstedes kun for det antall soner som er nødvendig for transport mellom bosted og skole. I de tilfeller eleven ønsker utvidet tid på skolebilletten, eller en reisevei via andre soner enn kortet er utstedt for, må søke om dette via skolen. Det vil kun innvilges utvidet tid, flere eller endrede soner i de tilfeller den utstedte skolebilletten gir en reisevei som er i strid med gjeldende lover og/eller retningslinjer.

16. MIDLERTIDIG REISEBEVIS

Når kan skolen utstede midlertidig reisebevis?

Elever som mister eller ødelegger reisekortet, kan bestille nytt av skolen. De må betale et gebyr til Ruter på 300 kroner før nytt kort utleveres. Kontonummer er 5081.08.21946. Eleven kan også betale med Vipps til 566116. Kvittering på betalt gebyr må fremvises hos skolen, før nytt kort bestilles. Gebyret vil ikke bli refundert dersom eleven finner igjen det gamle kortet etter å ha betalt. Når eleven har fremvist kvittering på betaling for personal på skolen, kan skolen (samtidig som det bestilles nytt kort), utstede midlertidig reisebevis.

Har eleven i videregående skole glemt skolebilletten hjemme må de selv kjøpe billett for reisen.

Dersom elevens skolebillett slutter å virke kan skolen bestille ny billett uten at gebyr er påkrevd.

I hvilke tilfeller skal det ikke utstedes midlertidig reisebevis?

I påvente av svar på innsendt skoleskyssøknad skal det ikke utstedes midlertidig reisebevis. Dersom midlertidig reisebevis utstedes i dette tilfellet, vil skolen kunne belastes med kostnadene for denne skyssen. Før eleven har fått innvilget skoleskyss har han eller hun ikke en skyssrett.

Skolen skal ikke utstede midlertidig reisebevis for elever uten skyssrett som har kjøpt eget reisekort når dette er glemt eller ødelagt. I slike tilfeller må eleven løse billett som ordinær reisende.

17. KJØREGODTGJØRELSE – SKYSS MED EGEN BIL (EGENTRANSPORT)

I enkelte tilfeller ønsker foresatte eller eleven å selv organisere skoleskyssen mot kilometergodtgjørelse.

Slike avtaler er ikke regulert i opplæringsloven og er således ikke en rettighet eleven har. Slike avtaler er privatrettslige mellom Ruter og den som skal sørge for transporten. Det foreligger ingen klagerett knyttet til slike avtaler.

Det er Ruter som avgjør hva slags type skyss eleven får innvilget. Førstevalget er alltid ordinær kollektivtransport. Avtale om egentransport inngås ikke som alternativ til kollektivtransport eller spesialtransport.

I hvilke tilfeller vil Ruter vurdere å inngå avtale med foresatte om egentransport?

1. Når det ikke er et tilgjengelig kollektivtilbud som tilfredsstillende gjeldende lover og retningslinjer med hensyn til reise-/ventetid, og Ruter ikke kan stille med spesialtransport.
2. Når gangavstanden mellom hjem og holdeplass for skyssberettigede elever ikke er i tråd med fylkeskommunens retningslinjer, og Ruter ikke kan stille med spesialtransport på strekningen, kan egen transport innvilges mellom bosted og holdeplass.
3. Når det kan dokumenteres at det foreligger et medisinsk behov for spesielt kjøretøy grunnet funksjonshemming e.l., reisefølge, variable hentetider etter elevens dagsform, eller evt. andre medisinsk begrunnede behov for å benytte eget transportmiddel.

Avtale om eventuell egentransport skal være inngått før ordningen trer i kraft. Refusjon utbetales to ganger i året, etter hvert semester (gjørne rundt juli og januar). Kravet til forhåndsavtale innebærer at det ikke utbetales refusjon for kjøring som er foretatt før søknaden er innvilget av Ruter.

Skyssen godtgjøres etter statens satser for skattefri kilometergodtgjørelse for antall dager eleven har vært til stede på skolen. Antall dager eleven har vært til stede, evt. antall fraværsdager per semester, skal attesteres av skolen. Faste og variable kostnader utover de faste satsene, som bompenger, ferjebilletter og parkering skal også godtgjøres. Satsene for tillegg for passasjer

gjelder ekstra passasjer som har slik skyssrett og reisefølge dersom eleven har rett på dette. Dette danner grunnlaget for refusjonskravet som sendes inn.

Det er foresatte som må sende inn krav. Refusjon utbetales kun til den vedtaket gjelder eller dens verge dersom annet ikke er avtalt på forhånd. Tappt arbeidsinntekt blir ikke regnet som utgift ved skyssen og skal ikke regnes med i grunnlaget for skyssgodtgjørelse.

18. REGISTRERING AV SØKNADER OM SKOLEKYSS

Søknader registreres inn av skolene i Ruters søknadsportaler for skoleskyss. Søkes det om busskort registreres denne i Bussportalen. Ved søknad om spesialskyss registreres denne i Skoleweb. Om skolen er i tvil om hvilken type skyss eleven bør ha, registreres søknaden i Skoleweb.

Skolene må ha eget brukernavn og passord. Dette bestilles via kontaktskjema på www.skoleskyss.no.

19. REGISTRERING I BUSSPORTALEN

Ruter mottar lister fra inntakskontoret i starten av august.

Nytt skoleår – Ruters oppgaver:

- Ruter mottar inntakslistene fra inntakskontoret i Akershus og legger inn søknad for alle elever.
- Alle elevene fra inntakslistene blir automatisk avstandsmålt mellom bosted og skolen.
- For de elever som ikke er på inntakslistene, vil aktive skolebilletter sperres.
- Alle skolebilletter til utplassering blir automatisk sperret etter endt skoleår.

Nytt skoleår – skolens oppgaver:

- Skolen legger inn søknad om skoleskyss for de elever som er i behov av skoleskyss av andre årsaker, det kan f.eks. være delt bosted, medisinsk osv.
- Sjekk at opplysningen om elevene er riktig i forhold til elevens navn, fødselsnummer, adresse, skoletilhørighet og klassetrinn.
- Det skal kontrolleres at riktig søknadsgrunnlag er registrert (avstand, medisinsk, osv.).
- Last opp dokumentasjon fra sakkyndig om det søkes på medisinsk grunnlag.
- Last opp dokumentasjon på delt bosted om det søkes på dette grunnlaget.
- Last opp dokumentasjon om det søkes skyss fra annen adresse enn folkeregistrert.

Husk:

- Stanse skoleskyss for elever som har sluttet, er ferdig med utplassering eller av andre grunner ikke skal ha skyssen.

20. REGISTRERING I SKOLEWEB (SPESIALSKYSS)

Elever som ikke kan ta ordinær kollektivtransport på hele eller deler av strekningen registreres i Skoleweb.

Elever som trenger spesialskyss, må registreres inn i portalen på nytt hvert skoleår. Det er ikke mulig å «flytte opp» elever i Skoleweb. Elever som har hatt skyss tidligere er imidlertid allerede i systemet, og informasjon så som navn, adresse o.l. vil automatisk fylles ut når skolen søker på elevens fødselsdato.

- KH = Elevens folkeregistrerte adresse. Denne skal alltid fylles ut selv om det søkes skyss til en annen adresse.
- KF = Fars adresse.
- KM = Mors adresse.
- AA / A2 ++ = Annen adresse, f.eks. holdeplass, helseinstitusjon, krisesenter o.l.
- AV = Avlastning.
- MOV= Må overlates voksen. Gjelder i begge ender av transporten.

Husk:

- Riktig telefonnummer må registreres på riktig adresse (KH-KM-KF).
- Last opp dokumentasjon der dette er påkrevet: medisinsk, delt bosted, midlertidig bosted, avlastning o.l.
- Skyss i forbindelse med midlertidig plassering av barnevernet krever at det lastes ned en betalingsbekreftelse fra barnevernet.
- Dersom søknaden er registret som aktivitetsskjøring er dette en bestilling av transport fra skolen. Ruter fatter ikke vedtak i disse sakene. Skolen må legge ved en betalingsbekreftelse med faktureringsadresse.

21. KONTAKTINFORMASJON

Kontaktinformasjon til Ruters kundesenter:

Postadresse: Ruters kundesenter
Postboks 1030 Sentrum
0104 Oslo

Telefon: 22 05 70 70

Åpningstider: 07.00 – 20.00 ukedager
09:00 – 18.00 lørdager
10.00 – 16.00 søndag og helligdager

Kontaktinformasjon til saksbehandler i Skoleskyssavdelingen:

Postadresse: Ruter As
Postboks 1030 Sentrum
0104 Oslo
Merk: Skoleskyss

E-post: post@ruter.no (*Merk: Skoleskyss*)

Telefonnummer til saksbehandler:

Skolene har et direktenummer til saksbehandlere i Skoleskyssavdelingen. Åpningstider for dette nummer er kl. 10:00 - 14:00 alle hverdager. Hvis skolen ikke har telefonnummeret, vennligst send en e-post til post@ruter.no. Merk e-posten med «Skoleskyss telefonnummer» i emnefeltet.

Kontaktinformasjon til rådgivere og planleggere i Spesialskyssavdelingen:

Postadresse: Ruter As
Postboks 1030 Sentrum
0104 Oslo
Merk: Spesialskyss

Telefon: 24 20 20 33
Kontakt skjema: Finner du [her](#).

Åpningstider: 10.00- 12.00 hverdager

Dokumentet ble oppdatert: 29.07.2024